

УДК 37.014.5:65.012.3

Замковий М.Ю. аспірант спеціальності 073 Менеджмент**Науковий керівник: Бардась А.В., д.е.н., професор кафедри менеджменту***(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)*

ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ДО ПРОЦЕСІВ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В реаліях управлінського простору освітнього середовища, що склалися на сьогоднішній день, залучення здобувачів до процесів прийняття управлінських рішень є критичним елементом для забезпечення якості вищої освіти. Варто зазначити, що управлінське рішення є частиною процесу, що включає акт керівника, заснований на знаннях, навичках, досвіді, наявній інформації, розрахунках та очікуваній ефективності. Це рішення визначає подальший вибір цілей як на довгострокову, так і на короткострокову перспективу [1]. Участь студентів у процесі прийняття рішень дає змогу отримати реалістичний і точний зворотний зв'язок щодо ефективності освітніх програм, методів викладання та організації освітнього середовища. Це дозволяє керівництву університету оперативно адаптувати та вдосконалювати освітній процес відповідно до реальних потреб споживачів освітніх послуг. По-перше, студентські представництва, такі як ради студентів, ради аспірантів та інші подібні організації слугують можливістю для виявлення проблемних зон в освітньому процесі. Наприклад, студентське самоврядування відіграє ключову роль у внутрішньому забезпеченні якості освіти, зокрема через участь у процесах розробки та впровадження освітніх програм, забезпечення якості викладання та навчання, а також у запобіганні академічній недобросовісності в закладі вищої освіти [2]. Учасники можуть надавати керівництву практичні рекомендації щодо поліпшення курсів, модернізації методик викладання, а також оптимізації матеріально-технічної бази. Наприклад, здобувачі можуть звернути увагу на те, які дисципліни є найбільш корисними, а які потребують перегляду через свою застарілість чи недостатню практичну спрямованість. Внесення змін на основі цих рекомендацій дозволяє підвищити якість освітніх послуг та рівень конкурентоспроможності на ринку. По-друге, участь здобувачів у процесі оцінювання якості освіти забезпечує важливі дані для самоаналізу. Анкетування, збір відгуків тощо від здобувачів дають змогу отримати емпіричні дані про рівень задоволеності освітнім процесом, викладацької компетентності, відповідність програм сучасним ринковим вимогам та іншими освітніми компонентами. Адміністрація закладу вищої освіти, на основі отриманих даних, може ухвалювати більш обґрунтовані рішення, спрямовані на підвищення рівня викладання і навчання.

По-третє, активне залучення здобувачів до стратегічних процесів розвитку вишу сприяє впровадженню інноваційних підходів до управління в цілому. Ідеї, висунуті здобувачами, часто є більш актуальними та креативними, адже вони безпосередньо стикаються з новими викликами й тенденціями в своїх сферах. Здобувачі можуть запропонувати інтеграцію нових цифрових технологій, удосконалення дистанційного навчання або запровадження міждисциплінарних курсів, що відповідатимуть вимогам сучасних реалій. Студентські ініціативи і пропозиції в управлінських процесах дозволяють більш точно налаштувати освітні програми відповідно до поточних вимог та трендів у сфері працевлаштування. Важливою перевагою студентського залучення є і їхня участь у процесі оцінювання викладачів. У багатьох університетах світу вже запроваджено систему оцінки роботи викладачів студентами, що дає об'єктивну інформацію про ефективність навчання. Оцінки студентів дозволяють зрозуміти,

наскільки викладачі відповідають сучасним вимогам, чи здатні вони зацікавити та мотивувати здобувачів, а також наскільки ефективно вони застосовують інноваційні методики. Звісно, такі оцінки потребують обережного аналізу, щоб уникнути суб'єктивізму, однак вони можуть стати важливим індикатором для прийняття окремих управлінських рішень. Крім того, інтеграція здобувачів у процеси забезпечення якості допомагає створити атмосферу відкритості та співпраці між адміністрацією університету та студентською спільнотою. Наприклад, у разі змін в освітньому процесі або впровадження нових політик здобувачі можуть виступати посередниками між керівництвом і колегами, доносячи до інших здобувачів обґрунтованість та важливість цих змін. Це дозволяє не лише зміцнити довіру між сторонами, але й зменшити опір до нововведень. На стратегічному рівні студентське залучення може сприяти розробці та реалізації довгострокових програм розвитку закладу освіти. Присутність здобувачів у робочих групах із планування дозволяє краще врахувати їхні потреби й інтереси в процесі трансформацій. Насамкінець, слід відзначити, що залучення здобувачів до управлінських процесів підвищує загальну конкурентоспроможність закладу вищої освіти. Університети, які активно інтегрують студентів до процесів прийняття рішень, набувають репутації інноваційних, орієнтованих на якість та гнучкість. Це привертає увагу потенційних абітурієнтів, які прагнуть навчатися у закладах, де їхні думки будуть почуті, а освітній процес відповідатиме сучасним викликам. Відтак, активне залучення студентів до управлінських рішень не лише сприяє підвищенню якості освітньої діяльності, але й забезпечує університету стійку позицію на ринку освіти.

Взагалі, підхід «студент як партнер» може допомогти змінити культуру університетів, зробити їх більш відкритими та сприяти співпраці між усіма учасниками освітнього процесу. Даний принцип робить навчання більш захопливим і ефективним для всіх сторін та може дозволити більш точно відобразити потреби та очікування здобувачів [3]. Перспективи залучення здобувачів до процесів прийняття управлінських рішень в освіті відкривають широкий горизонт для розвитку якості освітньої діяльності та підвищення конкурентоспроможності закладів вищої освіти. Однією з головних перспектив є створення інклюзивного освітнього середовища, де всі учасники освітнього процесу — викладачі, адміністрація і здобувачі — мають рівні можливості впливати на освітній процес. Це сприяє розвитку почуття належності до академічної спільноти, коли здобувачі відчувають, що їхній голос має значення, а їхні ідеї реально впливають на якість освіти та загальну атмосферу в університеті. Залучення здобувачів до управління також підвищує репутацію університету на міжнародному рівні, що є перспективою для розвитку академічних обмінів і міжуніверситетської співпраці. Університети, які реалізують такі підходи, часто потрапляють у фокус уваги абітурієнтів, студентів та освітніх фахівців з усього світу, що сприяє формуванню сильної мережі академічних контактів і залученню міжнародних студентів.

Список використаних джерел:

1. Оніщук, І. Ефективність управлінських рішень в менеджменті організацій. *Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 29 берез. 2024 р. Київ, 2024 р. С. 365–367.*
2. Скиба, Ю., Червона, Л., Паламарчук, О. Студентське самоврядування та його роль у забезпеченні якості вищої освіти // *Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»*. 2022. №14. С. 127–138. DOI: <https://doi.org/10.31874/2520-6702-2022-14-127-138>.
3. Бардась А. В., Замковий М. Ю. Менеджмент якості в освітніх організаціях: трансформація середовища та особливості формування локальних систем управління якістю // *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2023. №4. С. 81–95. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/84.081>.